

Migrationsverket: myndigheten som prövar vem som får komma och stanna

Berättelse

En myndighet med stort ansvar

I Sverige finns en myndighet som heter Migrationsverket. En myndighet är en del av staten, som har fått i uppdrag att sköta en viss uppgift åt samhället. Migrationsverket är Sveriges centrala utlänningsmyndighet. Det betyder att det är den myndighet som har huvudansvaret för frågor om människor som vill komma till Sverige, besöka landet eller bo kvar här. För många som är nya i Sverige är detta en av de första myndigheter de får kontakt med.

Vad Migrationsverket gör

Migrationsverket prövar olika sorters ansökningar. Att pröva en ansökan betyder att myndigheten går igenom den noga och sedan fattar ett beslut, alltså bestämmer ja eller nej. Man kan söka asyl, vilket betyder skydd för den som behöver det. Man kan söka uppehållstillstånd för att bo i Sverige en tid, till exempel för att arbeta, studera eller leva tillsammans med sin familj. Man kan ansöka om visum för ett kortare besök. Och man kan ansöka om svenskt medborgarskap, alltså om att officiellt få tillhöra Sverige som medborgare. Många av de allra viktigaste besluten i en människas liv i ett nytt land fattas alltså här.

Andra uppgifter

Migrationsverket gör mer än att fatta beslut. Under tiden som många asylsökande väntar på svar ordnar myndigheten också boende åt dem, alltså ett ställe att bo på medan ärendet prövas. Migrationsverket betalar dessutom ut statlig ersättning till kommuner, eftersom det ofta är kommunerna som tar emot och hjälper de personer som har fått stanna. På så sätt hänger myndighetens arbete ihop med många andra delar av samhället.

Om man får nej

Det är inte säkert att man får ja på sin ansökan. Ett nej kallas avslag. Men ett avslag behöver inte vara det sista ordet. Ett beslut kan ofta överklagas till en migrationsdomstol, och i vissa fall kan ärendet gå vidare ända till Migrationsöverdomstolen. Att överklaga betyder att man ber en domstol att pröva beslutet en gång till. Det är alltså en domstol, och inte myndigheten själv, som gör den nya prövningen. På så sätt finns det en möjlighet att få sitt ärende bedömt på nytt och av någon annan.

Reglerna kan ändras

En sak är mycket viktig att förstå. Reglerna för asyl, uppehållstillstånd och medborgarskap är inte desamma för alltid. De bestäms av lagar och förordningar, till exempel utlänningslagen, och politiker kan ändra dessa regler över tid. Det betyder att krav, väntetider och avgifter kan se olika ut från år till år. Därför ska man aldrig lita på gammal information eller på vad någon bekant råkar minnas. Den officiella webbplatsen migrationsverket.se har aktuell information, blanketter, e-

tjänster och statistik på flera språk. Där hittar man vad som gäller just nu för den egna situationen, och dit ska man alltid gå för att kontrollera de senaste reglerna.

Lite historia

Migrationsverket har funnits länge, men inte alltid under samma namn. Myndigheten bildades den 1 juli 1969 och hette då Statens invandrarverk. Den 1 juli 2000 bytte den namn till Migrationsverket. Huvudkontoret ligger i Norrköping. Chefen för en myndighet kallas generaldirektör, och sedan 2023 är Maria Mindhammar generaldirektör för Migrationsverket. På så vis har myndigheten både en lång historia och en tydlig roll i dagens Sverige: att på ett sakligt sätt pröva ansökningar enligt de lagar som gäller.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
myndighet	en del av staten som har en bestämd uppgift
central	viktigast; den som har huvudansvaret
utlänningsmyndighet	myndighet som arbetar med personer från andra länder
pröva	gå igenom en ansökan noga och fatta ett beslut
asyl	skydd i ett annat land för den som behöver det
uppehållstillstånd	ett tillstånd att bo i Sverige en tid
medborgarskap	att officiellt tillhöra ett land som medborgare
ersättning	pengar man får för att täcka en kostnad
avslag	ett nej på en ansökan
överklaga	be en domstol pröva ett beslut igen
förordning	en regel som regeringen bestämmer
generaldirektör	chefen för en statlig myndighet
aktuell	som gäller just nu

Läsförståelsefrågor

1. Vad menas med att Migrationsverket är Sveriges “centrala utlänningsmyndighet”?
 1. Att det är den enda myndighet som finns i Sverige.
 2. Att det är myndigheten med huvudansvaret för frågor om människor som vill komma till eller stanna i Sverige.
 3. Att den bara finns i mitten av landet.
2. Vad betyder det att Migrationsverket “prövar” en ansökan?
 1. Att myndigheten kastar bort ansökan.
 2. Att myndigheten går igenom ansökan och fattar ett beslut.
 3. Att man måste göra ett prov på en skola.
3. Vad kan man göra om man får ett avslag?
 1. Ingenting, ett avslag kan aldrig ändras.
 2. Man kan ofta överklaga beslutet till en migrationsdomstol.
 3. Man måste lämna landet samma dag.
4. Vad betyder ordet “förordning” i texten?
 1. En regel som regeringen bestämmer.
 2. En sorts pass.
 3. Ett boende för asylsökande.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Migrationsverket hette tidigare Statens invandrarverk.
 2. Det är myndigheten själv som gör den nya prövningen vid ett överklagande.
 3. Huvudkontoret ligger i Norrköping.
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Migrationsverket ordnar boende åt många asylsökande under väntetiden.
 2. Texten anger exakt hur lång väntetiden är för medborgarskap.
 3. Reglerna för asyl och medborgarskap kan ändras över tid.
7. Texten säger att en domstol, inte myndigheten själv, prövar ett överklagat beslut. Varför kan det vara viktigt att någon annan gör den nya prövningen?
8. Texten använder uttryck som “reglerna kan ändras” och hänvisar hela tiden till migrationsverket.se. Varför är det klokt att skriva så i stället för att ange exakta krav och avgifter i texten?
9. Varför kan man säga att Migrationsverkets arbete hänger ihop med kommunerna? Svara med stöd i texten.

10. Texten berättar att myndigheten bytte namn från Statens invandrarverk till Migrationsverket.
Vad säger ett sådant namnbyte om att en myndighet kan förändras med tiden, tror du?
11. Varför kan det vara extra viktigt för en person som är ny i Sverige att veta var man hittar aktuell och pålitlig information?
12. Förklara med egna ord skillnaden mellan att söka uppehållstillstånd och att söka medborgarskap, så som texten beskriver det.

Facit

1. 1. Att det är myndigheten med huvudansvaret för frågor om människor som vill komma till eller stanna i Sverige.
2. 1. Att myndigheten går igenom ansökan och fattar ett beslut.
3. 1. Man kan ofta överklaga beslutet till en migrationsdomstol.
4. 1. En regel som regeringen bestämmer.
5. 1. ja b) nej (det är en domstol, inte myndigheten själv) c) ja
6. 1. ja b) nej (texten anger inga exakta väntetider och säger att reglerna kan ändras) c) ja
7. Exempel på svar: Om någon annan, en domstol, prövar beslutet igen får man en ny och mer oberoende bedömning. Det blir mer rättvist eftersom samma myndighet inte ensam bestämmer slutligt.
8. Exempel på svar: Eftersom reglerna kan ändras skulle exakta krav och avgifter snabbt kunna bli fel. Genom att hänvisa till migrationsverket.se ser man till att läsaren alltid söker den information som gäller just nu, vilket är ärligare och säkrare.
9. Exempel på svar: Migrationsverket betalar ut statlig ersättning till kommuner, eftersom det ofta är kommunerna som tar emot och hjälper de personer som har fått stanna. Därför hänger myndighetens arbete ihop med kommunernas.
10. Exempel på svar: Det visar att en myndighet inte är något fast och oföränderligt. Den kan byta namn, få nya uppgifter och förändras i takt med att samhället och behoven förändras.
11. Exempel på svar: Den som är ny kanske inte känner till reglerna eller språket så väl. Med pålitlig och aktuell information undviker man missförstånd och fattar beslut utifrån vad som faktiskt gäller, i stället för rykten eller gammal information.
12. Exempel på svar: Uppehållstillstånd innebär att man får bo i Sverige en tid, till exempel för arbete, studier eller familj. Medborgarskap betyder att man officiellt får tillhöra Sverige som medborgare. Medborgarskap är alltså ett starkare och mer varaktigt band till landet än ett tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Saklig och utförlig samhällstext om en myndighet som många elever har egen, ibland känslig, erfarenhet av. Tema: hur staten, myndigheter och domstolar fungerar i Sverige (ansökan, beslut, överklagande, rättssäkerhet). Ämnet är känsligt – håll arbetet vid fakta, lag och myndighetens uppdrag och undvik åsikter om migrationspolitiken. Texten anger medvetet inga exakta krav, väntetider eller avgifter, utan hänvisar till migrationsverket.se; lyft gärna detta som ett exempel på källkritik och på att regler förändras. Flera frågor (7, 8, 9, 10, 11) kräver inferens och att eleven väger samman olika delar av texten. Låt eleverna jämföra med motsvarande myndigheter och processer i sina egna länder, utan att värdera politiken.

Diskussionsfrågor

- Vilka uppgifter har Migrationsverket enligt texten? Vilken av dem tror du berör flest människor?
- Texten säger att man alltid ska kontrollera aktuella regler på migrationsverket.se. Hur kan man göra för att hitta rätt information, och vem kan man fråga om man inte förstår?
- Att kunna överklaga ett beslut till en domstol är en viktig del av ett rättssamhälle. Varför tror du att den möjligheten finns?
- Finns det en liknande myndighet för uppehåll, pass eller medborgarskap i ett land du känner väl? Vad liknar Sverige, och vad är annorlunda?
- **Skriv (6–8 meningar):** Skriv en kort, saklig text där du förklarar för en nyanländ kompis vad Migrationsverket gör och var man hittar aktuell information. Använd gärna orden ansökan, beslut, överklaga och migrationsverket.se.

Källor och faktagranskning

- Migrationsverket: Det här gör Migrationsverket – <https://www.migrationsverket.se/om-migrationsverket/det-har-gor-migrationsverket.html>
- Wikipedia: Migrationsverket (Sverige) – [https://sv.wikipedia.org/wiki/Migrationsverket_\(Sverige\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Migrationsverket_(Sverige))
- Migrationsverket: Lagar och förordningar – <https://www.migrationsverket.se/om-migrationsverket/styrning-och-uppfoljning/lagar-och-forordningar.html>
- Nationalencyklopedin (NE), uppslagsord: Statens invandrarverk – <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/statens-invandrarverk>

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: Migrationsverket är Sveriges centrala utlänningsmyndighet och prövar ansökningar om bland annat asyl (skydd), besök och visum, uppehållstillstånd (till exempel för arbete, studier eller familj) och svenskt medborgarskap. Myndigheten bildades som Statens invandrarverk den 1 juli 1969 och bytte namn till Migrationsverket den 1 juli 2000. Huvudkontoret ligger i Norrköping, och myndigheten hör sedan 2017 under Justitiedepartementet. Migrationsverket ordnar också boende för många asylsökande under väntetiden och betalar ut statlig ersättning till kommuner. Den officiella webbplatsen är migrationsverket.se, med aktuell information, blanketter, e-tjänster och statistik på flera språk. Ett avslag (nej) kan ofta överklagas till en migrationsdomstol och i vissa fall vidare till Migrationsöverdomstolen. Maria Mindhammar är generaldirektör (myndighetens chef) sedan 2023. OSÄKERHETER/MYTER: Reglerna för asyl, uppehållstillstånd och medborgarskap styrs av lagar och förordningar (till exempel utlänningslagen) och ändras över tid – texterna anger därför INTE exakta krav, väntetider, avgifter eller statistiksiffror, utan hänvisar genomgående till migrationsverket.se för aktuella uppgifter. Antalet anställda varierar mycket över tid (uppgifter pekar på flera tusen, som mest omkring 8 000 åren efter 2015 och därefter färre) och anges inte i texten; aktuell siffra finns i Migrationsverkets årsredovisning. Det finns flera migrationsdomstolar i landet och en Migrationsöverdomstol; antal och orter hålls allmänt. Ämnet är känsligt – texterna håller sig strikt till fakta, lag och myndighetens uppdrag, utan politik eller värderingar om migrationspolitiken.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.